

**ХҮН АМЫН ХӨГЖИЛ,
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ЯАМ**

ЯДУУРАЛ БА ЭРҮҮЛ МЭНД

**ИЛТГЭГЧ: УИХ-ЫН ГИШҮҮН, ХҮН АМЫН ХӨГЖИЛ,
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД С.ЭРДЭНЭ**

2013 оны 12 дугаар сарын 18
Улаанбаатар хот

АГУУЛГА

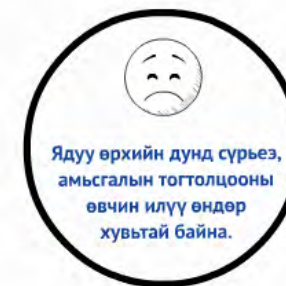
Эрүүл мэнд ба ядуурал

Эрүүл мэнд ба халамж

Тулгамдаж буй асуудлууд

Эрүүл мэндийн даатгалын
эрх зүйн шинэчлэл

ЯДУУРАЛ БА ЭРҮҮЛ МЭНД

НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЗАРДАЛ /2011 оны бодит төгрөгөөр/

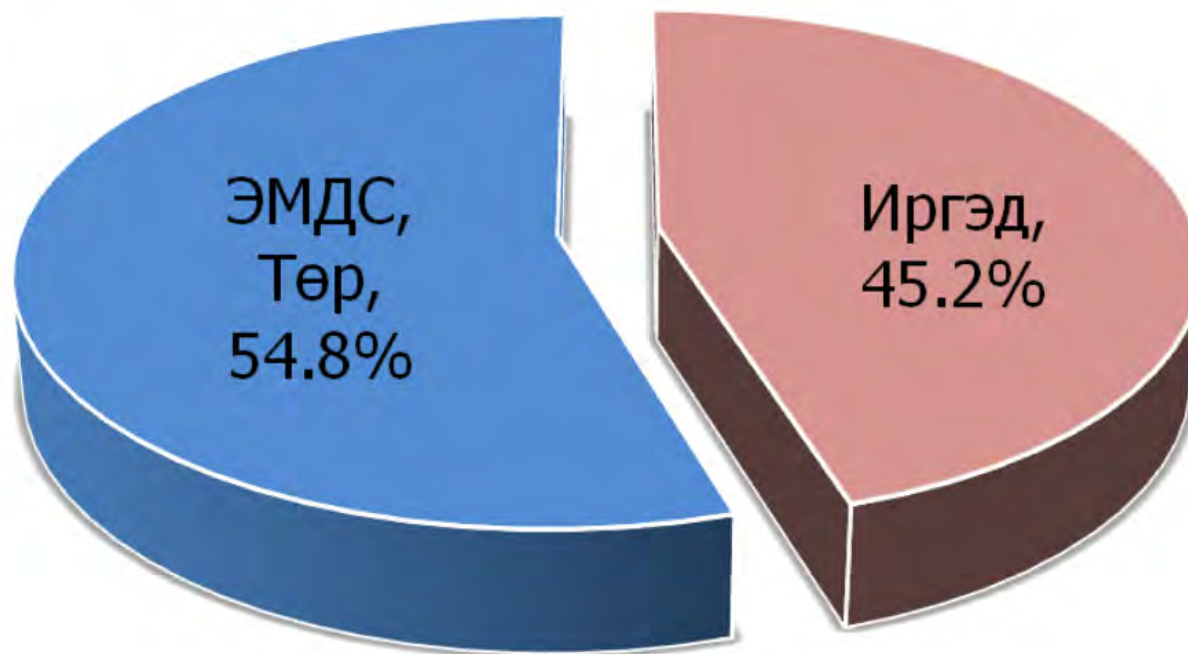
ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН

	Улсын эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг
Ядуу бус	796 төг	296 төг
Ядуу	215 төг	26 төг

**Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд
Иргэдийн төлж буй зардал хэт
өндөр**

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ

ДЭМБ-ын тооцоогоор эрүүл мэндийн зардлын 25%-иас ихгүй хэмжээг иргэд төлбөл зохимжтой гэж үздэг.

ӨРХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДУНДАЖ ЗАРДАЛ /харьцуулалт/

**Ядуу өрхийн дунд сүрьеэ,
амьсгалын тогтолцооны
өвчин илүү өндөр
хувьтай байна.**

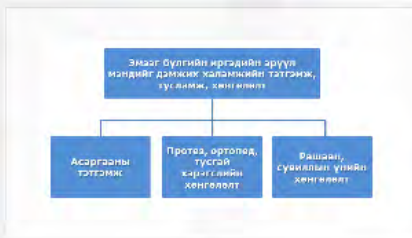
**Дундаж болон дунджаас
доогуур амьдралтай өрхөд хэн
нэг хүн хүндээр өвчлөхөд,
тухайн өрх ядууралд өртөх
эрсдэл өндөртэй байна.**

НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЗАРДАЛ /2011 оны бодит төгрөгөөр/

ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН

	Улсын ЭМНЭЛЭГ	Хувийн ЭМНЭЛЭГ
Ядуу бус	796 төг	296 төг
Ядуу	215 төг	26 төг

ЭРҮҮЛ МЭНД БА ХАЛАМЖ

АСАРГААНЫ ТЭТГЭМЖ
(Байнгын асаргаатай иргэдийг асарч байгаа иргэнд сая бүр 48.000 төгрөгийн тэтгэмж олгож байна.)

ТЭТГЭМЖ АВАГЧ	2011		2012	
	Хүн /төг	Хөрөнгийн зардал /төгрөг/	Хүн /төг	Хөрөнгийн зардал /төгрөг/
30-р тусгай иргэдийн Ветеринарийн эмнэлгийн эмчлэлт	1500	5,0	1400	5,5
Биеийн ачаалалт эрхтний баруулахын үйлчилгээ	9315	2,0	8991	3,1
Сүрьеэ эмчлэхэд амьсгийн баруулахын үйлчилгээ	8270	2,0	8382	2,0
НИЙТ	28085	10,4	29990	12,8

БАЙНГЫН АСАРГААТАЙ ИРГЭНД ОЛГОДОГ ТЭТГЭМЖ

Тэтгэмж авагч	Дүн	Хөнгөлөлт	2011		2012	
			Хүн /төг	Хөрөнгийн зардал /төгрөг/	Хүн /төг	Хөрөнгийн зардал /төгрөг/
Бэлтг. ил шалтгааны үндсэн үйлчилгээ	Хүрээлэн бүт	60.000				
Бэлтгэл үйлчилгээний үйлчилгээ	Хүрээлэн бүт	60.000	28148	2,7 Т	22627	4,8 Т
Бэлтгэл үйлчилгээний үйлчилгээ	Сурт бүт	60.000				

ПРОТЕЗ, ОРТОПЕД, ТУСГАЙ ХЭРЭГСЛИЙН ҮНИЙН ХӨНГӨЛӨЛТ

Хөнгөлөлт авагч	2011 он		2012 он	
	Хүн /төг	Хөрөнгийн зардал /төгрөг/	Хүн /төг	Хөрөнгийн зардал /төгрөг/
Амьсгал	21880	2,7	21366	3,0
Хөнгөлөлт авагчид үйлчилгээ	15181	2,1	12850	3,0
НИЙТ	38069	5,3	37326	6,3

РАШААН СУВИЛЛЫН ҮНИЙН ХӨНГӨЛӨЛТ

Хөнгөлөлт авагч	2011 он		2012 он	
	Хүн /төг	Хөрөнгийн зардал /төгрөг/	Хүн /төг	Хөрөнгийн зардал /төгрөг/
Ахмад настай	26285	3,1	27596	3,1
Уян хатан баруулахын үйлчилгээ	1772	0,24	1793	0,2
НИЙТ	28058	3,24	29399	3,3

**Эмзэг бүлгийн иргэдийн эрүүл
мэндийг дэмжих халамжийн тэтгэмж,
тусламж, хөнгөлөлт**

**Асаргааны
тэтгэмж**

**Протез, ортопед,
тусгай
хэрэгслийн
хөнгөлөлт**

**Рашаан,
сувиллын үнийн
хөнгөлөлт**

АСАРГААНЫ ТЭТГЭМЖ

/Байнгын асаргаатай иргэнийг асарч байгаа иргэнд сар бүр **48,000** төгрөгийн тэтгэмж олгож байна./

ТЭТГЭМЖ АВАГЧ	2011		2012	
	Хүний тоо	Хөрөнгийн хэмжээ /тэрбум.төг/	Хүний тоо	Хөрөнгийн хэмжээ /тэрбум.төг/
Эмнэлэгийн хяналтад байдаг байнгын асаргаатай ахмад настанг	15009	5,2	14676	6,5
Байнгын асаргаатай хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг	8345	2,9	8591	3,4
Байнгын асаргаатай хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг	6270	2,3	6363	2,9
НИЙТ	29624	10,4	29590	12,8

БАЙНГЫН АСАРГААТАЙ ИРГЭНД ОЛГОДОГ ТЭТГЭМЖ

Тэтгэмж авагч	Давтамж	Хэмжээ	2011		2012	
			Хүний тоо	Хөрөнгийн хэмжээ /тэрбум ₮/	Хүний тоо	Хөрөнгийн хэмжээ /тэрбум ₮/
Байнгын асаргаатай ахмад настан	Улирал бүр	60,000	26168	2,7 ₮	22627	4,5 ₮
Байнгын асаргаатай хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	Улирал бүр	60,000				
Байнгын асаргаатай хүүхэд	Сар бүр	60,000				

ПРОТЕЗ, ОРТОПЕД, ТУСГАЙ ХЭРЭГСЛИЙН ҮНИЙН ХӨНГӨЛӨЛТ

Хөнгөлөлт авагч	2011 он		2012 он	
	Хүний тоо	Хөрөнгийн хэмжээ /тэрбум.төг/	Хүний тоо	Хөрөнгийн хэмжээ /тэрбум.төг/
Ахмад настан	24886	2,7	24366	3,6
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	13183	2,5	12960	2,6
НИЙТ	38069	5,2	37326	6,2

РАШААН СУВИЛЛЫН ҮНИЙН ХӨНГӨЛӨЛТ

Хөнгөлөлт авагч	2011 он		2012 он	
	Хүний тоо	Хөрөнгийн хэмжээ /тэрбум.төг/	Хүний тоо	Хөрөнгийн хэмжээ /тэрбум.төг/
Ахмад настан	26285	3,1	27596	3,1
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	1773	0,14	1763	0,2
НИЙТ	28058	3,24	29359	3,3

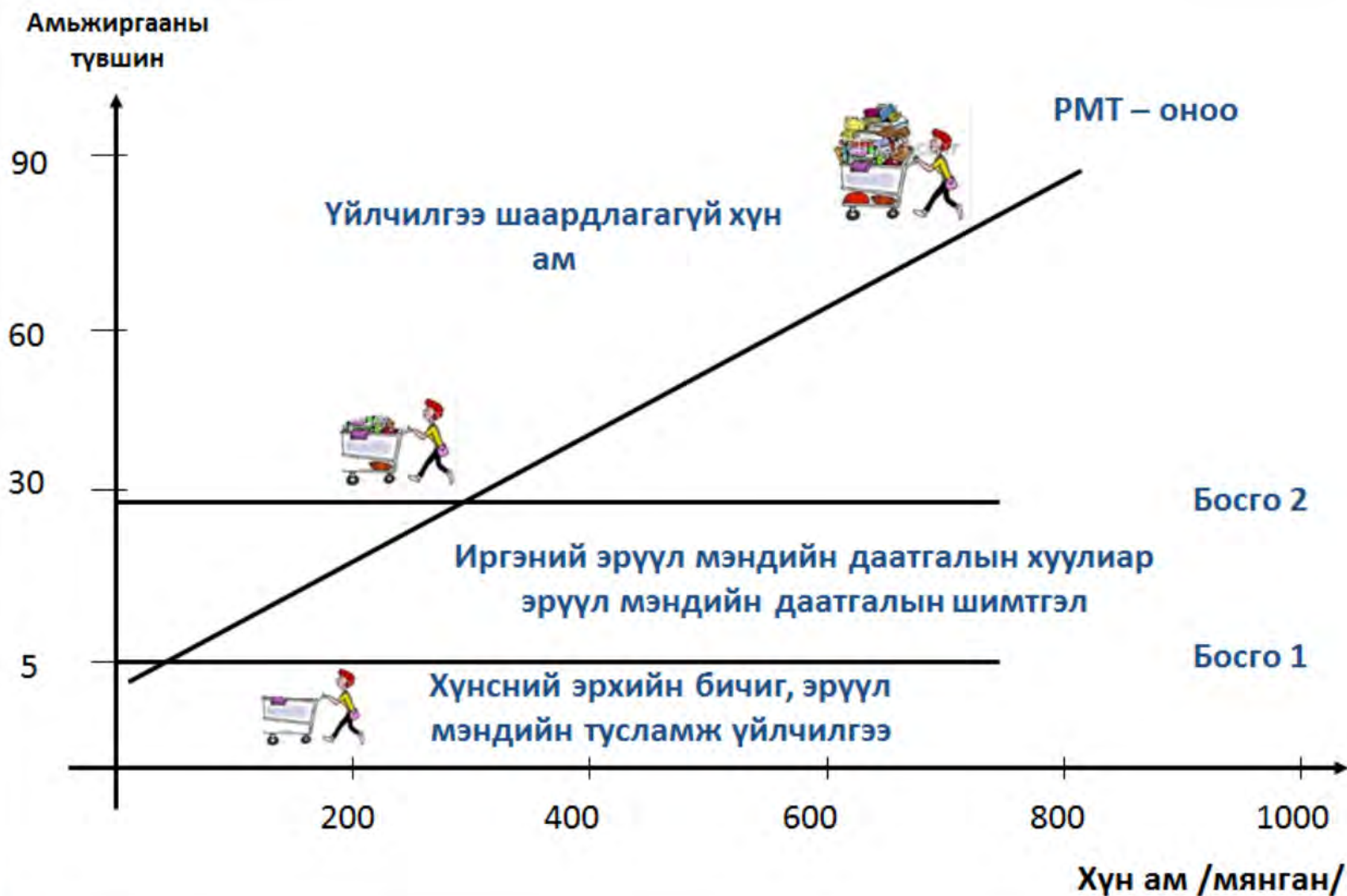
ӨРХИЙН АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИНГ ТОДОРХОЙЛОХ СУДАЛГАА

Өрхийн амьжиргааны түвшингийн цахим мэдээллийн сан

/2010- 2012 онуудад нийт 451,812 өрхийн 1,712,413 иргэний мэдээллийн санг бүрдүүлснийг шинэчлэх ажлын хүрээнд 683646 өрхийн амьжиргааны түвшний мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлсэн. Ядуу өрх, иргэнийг амьдарч байгаа гэрийн хаягаар нь гаргах үйлчилгээ үзүүлэх боломж бүрдэж байна.

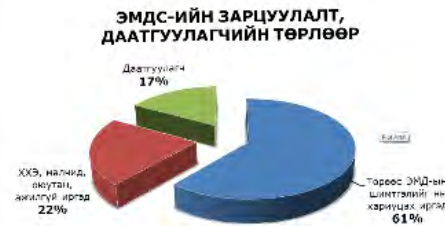
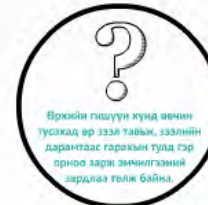
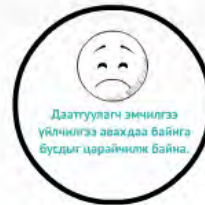
АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИНД ҮНДЭСЛЭН ЯДУУ ХЭСЭГТ ҮЗҮҮЛЖ БАЙГАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ХҮНСНИЙ ЭРХИЙН БИЧИГ БОЛОН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНД ХАМРАГДАГСАД

ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ

Даатгуулагчид ээлтэй биш,
Эмнэлэгээ өөрөө сонгох
эрхгүй.

**Амбулаторид үзүүлэхэд
дараалал их, цаг хугацаа
их шаарддаг**

**ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛЭХЭД
сараар хүлээдэг**

**Даатгуулагч эмчилгээ
үйлчилгээ авахдаа байнга
бусдыг царайчилж байна.**

Өрхийн гишүүн хүнд өвчин тусахад өр зээл тавьж, зээлийн дарамтаас гарахын тулд гэр орноо зарж эмчилгээний зардлаа төлж байна.

**Тусламж үйлчилгээний
төрөл оновчгүй, хэрэгцээ
хангадаггүй, чанар
хангалттай биш**

**ЭМДС-ын мөнгийг
даатгуулагчийн мөнгө
биш, төсвийн санхүүжилт
мэтээр ойлгодог**

Шимтгэлийн хувь хэмжээ хэт ялгаатай, Төр хариуцах иргэдийн шимтгэлийн хэмжээ хэт бага

ТӨРӨӨС ХАРИУЦАХ ИРГЭДИЙН ЭМД-ЫН ШИМТГЭЛИЙН ХЭМЖЭЭ ХЭТ БАГА

- Хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ /төг/
- ЭМД-ын шимтгэлийн хэмжээ /төг/

ЭМД-ЫН ЖИЛИЙН ШИМТГЭЛИЙН ХЭМЖЭЭ

Төрөөс хариуцах
иргэн

ЭМД-ЫН ШИМТГЭЛИЙН ОРЛОГО, ДААТГУУЛАГЧИЙН БҮЛГЭЭР

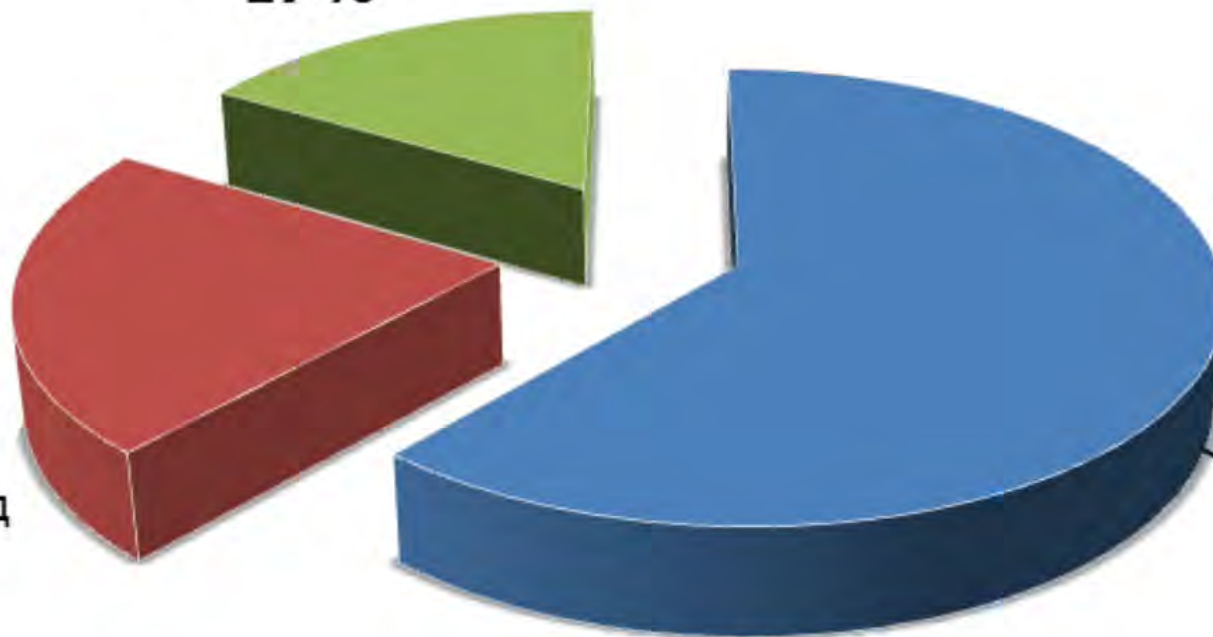
ЭМДС-ИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ, ДААТГУУЛАГЧИЙН ТӨРЛӨӨР

Даатгуулагч
17%

ХХЭ, малчид,
оюутан,
ажилгүй иргэд
22%

Төрөөс ЭМД-ын
шимтгэлийг нь
хариуцах иргэд
61%

Plot Area

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ

ЭМД-ЫН ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

Иргэний ЭМД-ын тухай хууль анх 1993 онд батлагдсан

1994, 1997, 1998, 2003, 2006 онд нэмэгдэл, өөрчлөлт оруулсан

2002 онд шинэчилсэн нийлүүлэх нь байсан

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ЗОРИЛГО

Иргэн бүр эрүүл мэндийн даатгалд даатгуулж шаардлагатай үедээ эрүүл мэндийн чандартай тусламж үйлчилгээг санхүүгийн хурдтай оролтуулжээ хуртга эрх зүйн орчинг бүрэлдүүлэх

ХУУЛИЙН ЗОРИЛГО

Даатгуулагчийг дээдэлнэ

Даатгуулагч харьяалал харгалзахгүйгээр эмнэлгээ сонгоно. /1, 2 дугаар шатны эмнэлгээт харьяалалгүй үйлчлүүлэнэ/

Хувийн болон улсын эмнэлгээт эрүүл мэндийн даатгалас өгч байгаа тарифын зөрүүг арилгаж, хувийн эмнэлгээт бага орлоготой даатгуулагч үйлчлүүлдэг болгоно.

Эрх зүйн шинэчлэл хийгдсэнээр өндөр өртөгтэй тусламж үйлчилгээг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас үе шаттайгаар санхүүжүүлэх боломжтой болно.

- Эмчилгээ, үйлчилгээний бодит өртөгт нийцүүлсэн санхүүжилтийг даатгалын сангаас олгоно.
- Өрсөлдөөнийг бий болгох, тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулна.
- Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зөвхөн цөөн тооны тусламж үйлчилгээг бус даатгуулагчийн хэрэгцээнд тулгуурласан олон нэр төрлийн эмчилгээ, үйлчилгээг санхүүжүүлэнэ.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРӨЛ

Одоогийн хуулиар	Шинэчилсэн найруулгын төсөлд
<ul style="list-style-type: none"> • Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж үйлчилгээ • Өдөрөөр эмчлэх тусламж үйлчилгээ • Амбулаторын үйлчилгээ • Оношилгоо шинжилгээ • Уламжлалт эмчилгээ • Нямын сэргээх үйлчилгээ • Хөнгөвчлөх үйлчилгээ 	<ul style="list-style-type: none"> • Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж үйлчилгээ • Өдөрөөр эмчлэх тусламж үйлчилгээ • Амбулаторын үйлчилгээ • Оношилгоо шинжилгээ • Уламжлалт эмчилгээ • Нямын сэргээх үйлчилгээ • Хөнгөвчлөх үйлчилгээ • Гэрээг үзүүлэх эмнэлгээ асаргаа, сувийлгаа • Зоог хянах үйлчилгээ болон өнөөгт өртөгтэй зарим тусламж үйлчилгээ, эмнэлгийн хяналт сарниаг хяналт зарцуулалтаар хийгдэх процес, орлогын хэрэгсэлийн үнийн чандартай

ДААТГУУЛАГЧ ЭМИЙН ХӨНГӨЛӨЛТӨД ХАМРУУЛАХ БОЛОЛЦООГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ

Өрх, сүм, багийн эмч
+
Амбулаторийн нарийн мэргэжлийн эмч

Эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагын бие даагаа, үе шаттайгаар нэг хурдтай даатгалын төлөлдөө өөрчлүүлэх

Даатгуулагчийн үндсэн мэдээллийг агуулсан цахим карт нэвтрүүлэх

ЭМД-ЫН ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

**Иргэний ЭМД-ын тухай
хууль анх 1993 онд батлагдсан**

**1994, 1997, 1998 , 2003,
2006 онд нэмэлт, өөрчлөлт
орсон**

**2002 онд шинэчилсэн
найруулга нь батлагдсан**

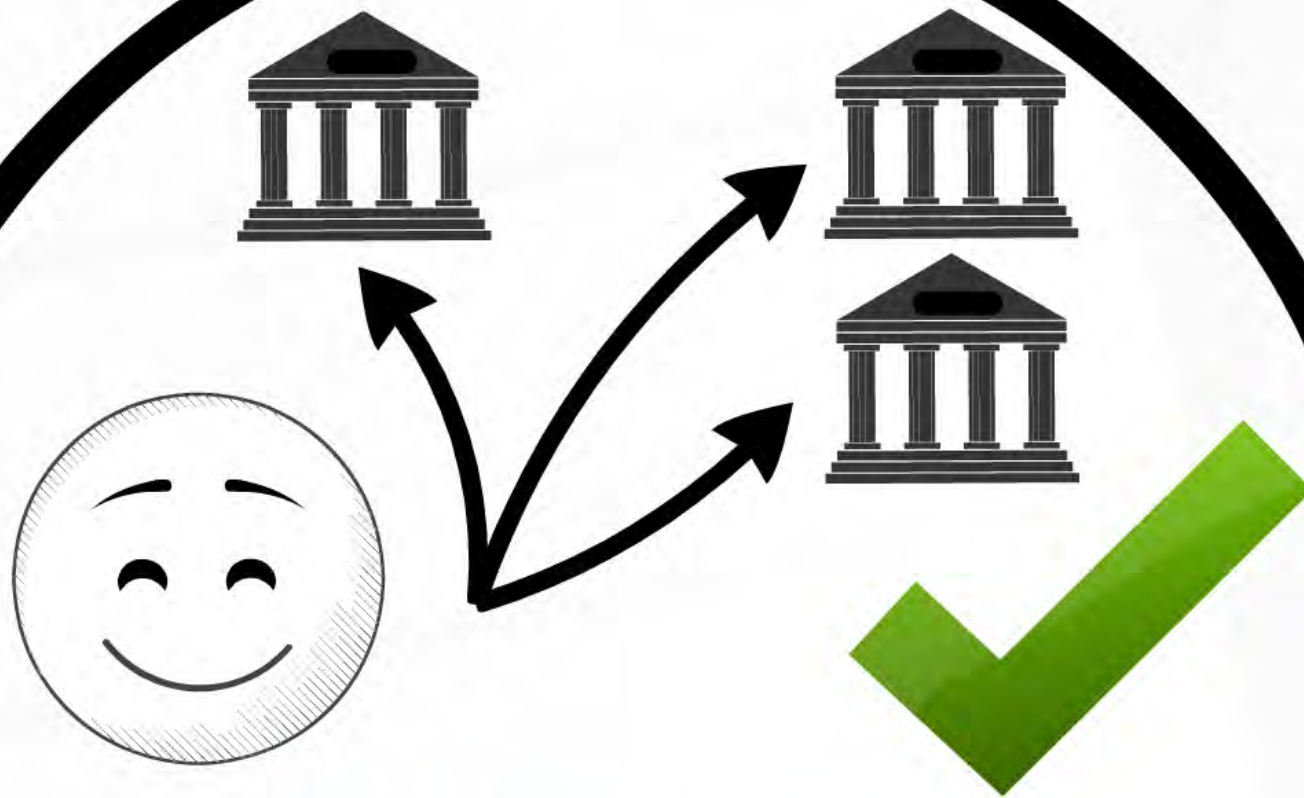
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ЗОРИЛГО

**Иргэн бүр эрүүл мэндийн даатгалд даатгуулж
шаардлагатай үедээ эрүүл мэндийн чанартай
тусламж үйлчилгээг санхүүгийн хүндрэлд
оролгүйгээр хүртэх эрх зүйн орчныг
бүрдүүлэх**

ХУУЛИЙН ЗОРИЛГО

Даатгуулагчийг дээдлэнэ

**Даатгуулагч харьяалал
харгалзахгүйгээр эмнэлгээ сонгоно.**

/1, 2 дугаар шатны эмнэлэгт
харьяалалгүй үйлчлүүлэнэ/

Хувийн болон улсын эмнэлэгт эрүүл мэндийн даатгалаас өгч байгаа тарифын зөрүүг арилгаж, хувийн эмнэлэгт бага орлоготой даатгуулагч ч үйлчлүүлдэг болгоно.

Эрх зүйн шинэчлэл хийгдсэнээр өндөр өртөгтэй тусламж үйлчилгээг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас үе шаттайгаар санхүүжүүлэх боломжтой болно.

- Эмчилгээ, үйлчилгээний бодит өртөгт нийцүүлсэн санхүүжилтийг даатгалын сангаас олгоно.

- Өрсөлдөөнийг бий болгох, тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулна.

- Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зөвхөн цөөн тооны тусламж үйлчилгээг бус даатгуулагчийн хэрэгцээнд тулгуурласан олон нэр төрлийн эмчилгээ, үйлчилгээг санхүүжүүлэнэ.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРӨЛ

Одоогийн хуулиар

- Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж үйлчилгээ
- Өдрөөр эмчлэх тусламж үйлчилгээ
- Амбулаторын үйлчилгээ
- Оношлогоо шинжилгээ
- Уламжлалт эмчилгээ
- Нөхөн сэргээх үйлчилгээ
- Хөнгөвчлөх үйлчилгээ

Шинэчилсэн найруулгын төсөлд

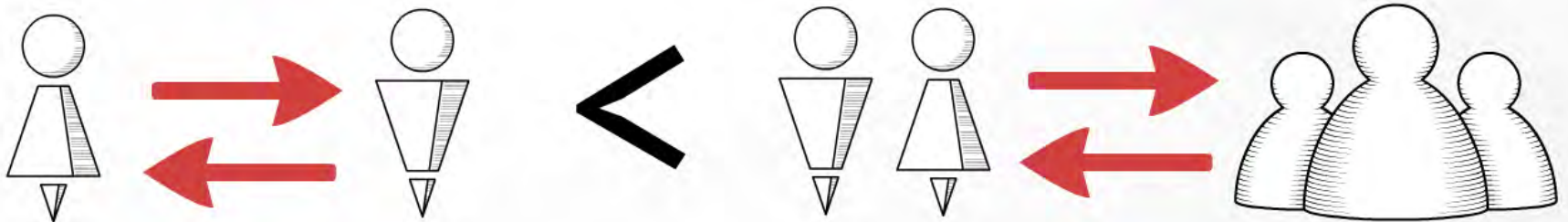
- Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж үйлчилгээ
- Өдрөөр эмчлэх тусламж үйлчилгээ
- Амбулаторын үйлчилгээ
- Оношлогоо шинжилгээ
- Уламжлалт эмчилгээ
- Нөхөн сэргээх үйлчилгээ
- Хөнгөвчлөх үйлчилгээ
- Гэрээр үзүүлэх эмчилгээ асаргаа, сувилгаа
- Хорт хавдар хими эмчилгээ болон өндөр өртөгтэй зарим тусламж үйлчилгээ, эмнэлгийн хэрэгсэл сэргээн засах зориулалтаар хийгдэх протез, ортопедийн хэрэгслийн үнийн хөнгөлөлт

ДААТГУУЛАГЧ ЭМИЙН ХӨНГӨЛӨЛТӨД ХАМРУУЛАХ БОЛОЛЦООГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ

Өрх, сум, багийн эмч

Амбулаторийн нарийн мэргэжлийн эмч

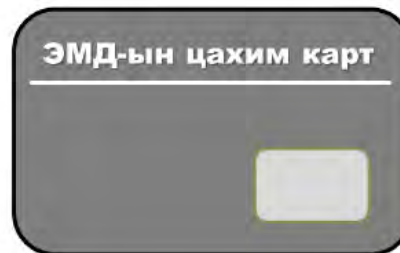

**Эрүүл мэндийн даатгалын
байгууллагыг бие даалгах, үе
шаттайгаар нэг худалдан
авагчийн тотолцоонд
шилжүүлнэ.**

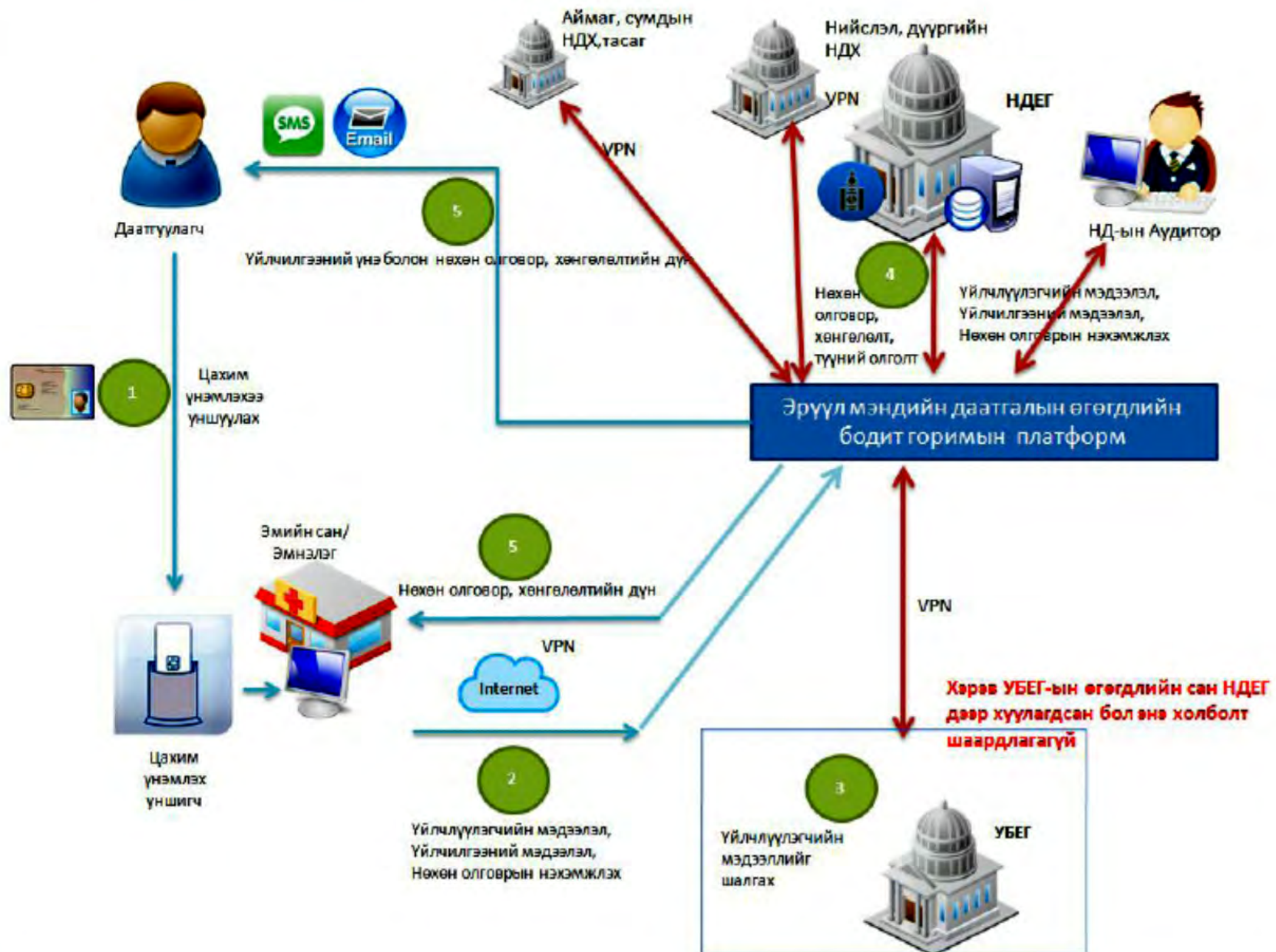
+

Даатгуулагчийн үндсэн мэдээллийг агуулсан цахим карт нэвтрүүлэх

ЭМД-ын ЦАХИМ КАРТЫН СИСТЕМИЙН ЕРӨНХИЙ ЗУРАГЛАЛ

**АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАН
ТАНЬД БАЯРЛАЛАА**